

ת"פ 54026/01/20 - מדינת ישראל נגד נאור יוסף

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 54026-01-20 מדינת ישראל נ' יוסף

לפני כבוד השופט עלאא מסארוה
המאשימה מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד איתי זרחי והמתמחה ליטי שירי
נגד
הנאשמים נאור יוסף
ע"י ב"כ עו"ד אילן חכם

גזר דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב האישום מתוקן, בתיק שבכותרת ובתיקים אותם ראה לצרף ובמסגרת הסכמה דיונית, כדלקמן:

בתיק המוביל, בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, ביום 7.2.19 החזיק הנאשם ברכבו סם מסוכן מסוג MDMA במשקל כולל של 3.772 גרם ו-10 טבליות מאותו סוג. על יסוד האמור, הורשע הנאשם בעבירות של **החזקת סמים שלא לצריכה עצמית** לפי סעיף 7(א) + 7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) תשל"ג-1973 (להלן: "הפקודה").

הנאשם צירף 3 תיקים נוספים, מבית משפט השלום בתל אביב ורמלה.

ת.פ 14770-08-19 (שלום ת"א) - בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, מכר הנאשם, באותו יום, במספר מקרים שונים סם מסוכן מסוג קנאביס במשקל כולל של 80 גרם נטו ובסכום כולל של 4,000 ₪. למקום ביצוע העסקאות נסע ברכב, בעת תקופת פסילת רישיון הנהיגה שלו, וללא ביטוח. על יסוד האמור, הורשע הנאשם בעבירות של **סחר בסמים מסוכנים (7 עבירות)** לפי סעיף 13 + 19א לפקודה, **נהיגה בזמן פסילה-פסילת בימ"ש** לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה (נ"ח) תשכ"א-1961, **נהיגה ללא רישיון נהיגה** לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה, ו**נהיגה ללא ביטוח** לפי סעיף 2א לפקודת בטוח רכב מנועי (נ"ח) תשל"ל-1970.

ת.פ 47297-03-19 (שלום רמלה) - בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, ביום 18.1.19 הגיע הנאשם לדירת בת זוגו (להלן: "המתלוננת"), ומשלא פתחה לו את הדלת איים עליה שאם יהיה איתה אדם נוסף בחדר ירצח אותו ואותה. לאחר הגעת השוטרים למקום, ובמסגרת הניסיונות לעצור את הנאשם, השתולל הנאשם, בעט ברגלו של השוטר ופגע

בו במכת אגרוף, כמו כן, איים עליהם בגופם. על יסוד האמור, הורשע הנאשם בעבירות של **איומים** לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**"), **הפרעת שוטר במילוי** תפקידו לפי סעיף 275 לחוק, **שימוש בכוח או באיומים למנוע מעצר** לפי סעיף 47(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) (נוסח משולב), תשכ"ט-1969.

ת.פ. 45348-08-19 (שלום רמלה) - בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, ביום 8.12.18 התגלע ויכוח בין הנאשם למתלוננת, ובהלכו ניפץ הנאשם כוס זכוכית על הרצפה, אחז בצווארה של המתלוננת, הכה אותה בראשה ובפניה. לאחר מכן בעט ונגח הנאשם בדלת הכניסה לבית וגרם לה נזק. על יסוד האמור, הורשע הנאשם בעבירות של **היזק לרכוש במזיד** לפי סעיף 452 לחוק, **תקיפה סתם-בן זוג** לפי סעיף 385(ב) לחוק.

תסקירי שירות המבחן

בעניינו של הנאשם הוגשו מספר תסקירים בתיק המוביל, לצד תסקירים רבים שהוגשו בעבר במסגרת תיקי הצירוף (לפני שצורפו).

מתסקיר שירות המבחן מיום 11.5.21 עולה כי הנאשם מתמודד עם ריבוי צרכים, התמכרות ודפוסי עבריינות ואלימות. כמו כן, עלה בנוסף חוסר יציבות תפקודית, וקושי לראות בעייתיות במצבו. עקב חוסר יציבות במקום מגוריו שירות המבחן העלה קושי לשלבו בתכנית בית המשפט הקהילתי על להסדרת נושא זה. על כן, ביקש דחייה של 3 חודשים. תסקיר זה איננו חיובי והוא מצביע על ריבוי צרכים בתחומי שונים, קשיים ביחסים בין אישיים, לצד התמכרות, דפוסי עבריינות ואלימות. עוד ציין שירות המבחן חוסר יציבות תפקודית משמעותית בחייו לאורך השנים. על אף האמור, הנאשם התקשה לראות בעייתיות במצבו והתקשה להתייחס לדפוסים שוליים ועברייניים מעבר לשימוש בסמים.

מתסקיר שירות המבחן מיום 12.10.21 עולה כי שירות המבחן לא הצליח ליצור קשר עם הנאשם. מגורמי הטיפול ביחידה להתמכרויות עולה כי הנאשם מתקשה להבין את צרכיו הטיפולים ואינו מתחייב להליך הטיפול. שירות המבחן סבור כי הנאשם אינו מתאים לתכנית בית המשפט הקהילתי. גם תסקיר זה לא היה חיובי. גורמי הטיפול התרשמו ממוטיבציה נמוכה וקשר טיפול רופף. המחויבות של הנאשם לטיפול לא הייתה מספיקה, הנאשם היה אמביוולנטי ביחסו להליך טיפול ארוך טווח, והיה מונע ממוטיבציה חיצונית בלבד ומודעות נמוכה למצבו ודפוסיו המכשילים.

חודש לאחר מכן (7.11.21), בתסקיר שהוגש בת"פ 14770-08-19 (לפני צירופו), דיווח שירות המבחן על נסיגה משמעותית במצבו של הנאשם. הנאשם אשר שולב ביחידה להתמכרויות ברמלה, נטש את הטיפול, לאחר שהתקשה להעמיק בדפוסיו, להתמיד בניקיונו מסמים, ולגלות הבנה לחשיבות ההליך הטיפולי.

מהתסקיר העוקב שהוגש בת"פ 14770-08-19 (לפני צירופו), מיום 13.2.22, **עולה שינוי משמעותי במצבו. הנאשם יזם קשר עם שירות המבחן, ביטא חרטה על התנהלותו התוקפנית ביחידה, וביקש לשוב לטיפול. באותה שיחה ביטא הנאשם דאגה לבני משפחתו אם יישלח לריצוי מאסר בפועל.**

מתסקיר שירות המבחן מיום 5.7.22, עולה כי הנאשם השתלב מחדש בטיפול ביחידה להתמכרויות, מגיע למפגשים, מוסר בדיקות שתן הנמצאות נקיות משרידי סם, ומבטא שביעות רצון מההליך. הנאשם מגלה הבנה וחרטה על מעשיו ומבין את הבעייתיות שבמצבו והתנהגותו. שירות המבחן התרשם משיפור בתפקודו במסגרת המשפחתית התעסוקתית, והטיפולית. לנאשם לא נפתחו תיקים נוספים. על כן, שירות המבחן ממליץ על צו מבחן למשך שנה, צו של"צ בהיקף של 400 שעות ומע"ת.

טענות הצדדים:

ב"כ המאשימה:

התביעה ביקשה להשית על הנאשם עונש מאסר בן 28 חודשים. זאת לאור מתחמי עונש שונים ביחס לאישומים השונים, כאשר המתחם הכולל נע, לשיטת התביעה, בין 24-40 חודשי מאסר.

ב"כ הנאשם:

ביקש לקבל את המלצת שירות המבחן, ולחלופין להסתפק בעונש מאסר שניתן לרצותו בעבודות שירות.

הנאשם בדברו האחרון:

התייחס למצבו הכלכלי והמשפחתי העדין. ביקש שיוטל על צו של"צ וציין שאם יישלח למאסר בפועל "הכל יהיה מושבת".

דין והכרעה:

אירוע אחד או מספר אירועים:

לפי תיקון 113 לחוק העונשין, על בית המשפט לקבוע תחילה האם ניתן להתייחס לנסיבות האישום כאירוע אחד או שמא מדובר במסר אירועים נפרדים המחייבים קביעת מתחמי ענישה שונים.

פסיקת בית המשפט העליון בעניין בני ג'אבר התמודדה עם השאלה העקרונית מתי ייחשבו עובדות המקרה כמקרים אירועים שונים.

בע"פ 4910/13 **אחמד בני ג'אבר נ' מדינת ישראל** (29.10.14) (פורסם באתר נבו), בדעת הרוב, בחוות דעתו של כבוד השופט ע' פוגלמן נפסק:

"להשקפתי התיבה "אירוע אחד" רחבה דיה כדי לכלול גם פעולות עברייניות שבוצעו על פני רצף זמן; כללו מעשים שונים; ביחס לקורבנות שונים; ובמקומות שונים. הכל - כל עוד הם מהווים מסכת עבריינית אחת. נמצאנו למדים כי הבחינה אם העבירות השונות שביצע הנאשם מהוות "אירוע אחד" היא תכליתית-פונקציונאלית".

המקרה שלפניי הינו מקרה מובהק להעדר קשר, וודאי לא קשר הדוק, בין האישומים השונים. כתב אישום אחד מתייחס להחזקת סמים שלא לצריכה עצמית. כתב האישום השני, מתייחס לריבוי של סחר בסמים, בחודש יולי 2019. האישום השלישי, מתייחס לעבירות אלימות מילולית כלפי בת זוגו והשוטרים, ואלימות פיזית כלפי שוטרים, וכתב האישום הרביעי מתייחס לעבירות אלימות נגד בת הזוג במועד נפרד ובנסיבות שונות. לאור קרבה יחסית במועדים וזהות קורבן העבירה המרכזי ניתן לקבוע בעבירות האלימות מתחם אחד כולל לשני האישומים.

מתחם העונש ההולם:

בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, יש לקבוע, בטרם קביעת העונש המתאים (בגין כל אחד מהאירועים), מתחם עונש הולם למעשה העבירה בהתאם לעקרון ההלימה ותוך התחשבות במידת הפגיעה בערך החברתי, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

הערכים המוגנים בבסיס עבירות הסמים: תרומתו של בית המשפט למאבק בנגע הסם וכן בריאותו ושלומו הפיזי והנפשי של הציבור מפני נזקים הנגרמים כתוצאה משימוש בסמים והשפעתם הממכרת וההרסנית. **הדברים מתחדדים כאשר מדובר במי שלא בחל בסחר לקטינים ובנהיגה בזמן פסילה בעוד מפיץ את הסם ברחבי הארץ.**

הערכים המוגנים בבסיס העבירה של שימוש בכוח למניעת מעצר והפרעה לשוטרים הם: הגנה על שלמות גופם של השוטרים המבצעים מלאכתם בתנאים קשים של מגע יומיומי במהלך האכיפה נגד הפשיעה ונגד גורמים עברייניים.

הערכים המוגנים בבסיס עבירות האלימות במשפחה: שמירה על שלומה ובריאותה של המתלוננת, שמירה על שלווה נפשה ותחושת הביטחון של המתלוננת בתוך התא המשפחתי, תרומת בית המשפט למיגור תופעת האלימות במשפחה.

בקביעת המתחם לקחתי בחשבון את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה:

בעבירות הסחר, פעילות סחר לכל דורש, ללא אבחנה, גם לקטינים, במקומות שונים ברחבי הארץ, תמורת סכומי כסף בלתי מבוטלים, תוך שימוש ברכב על אף פסילת רישיון הנהיגה שלו. מדובר בכמויות של עשרות גרמים (במצטבר), בתמורה למספר אלפי שקלים. מחד, לא ניתן להתעלם שמדובר ברצף עבירות מאותו יום, אך מאידך יש להתייחס למכירה לשני קטינים. כמו כן, ביצוע העבירות תוך שימוש ברכב בעת הנאשם מצוי בפסילת רישיון היא נסיבה חמורה שבפני עצמה מצדיקה הטלת עונש מאסר בפועל.

בעיניי המכירה לקטינים חייבת להביא להחמרה במתחם העונש ההולם.

עפ"ג (מחוזי ב"ש) 55246-10-22 **מדינת ישראל נ' אלירטי**, התייחס בית המשפט המחוזי לחומרה המיוחדת הגלומה בעבירות סחר בסמים לקטינים:

"מעבר לצורך להגן על הערכים הנפגעים בעבירות סמים שהם שלום הציבור, שמירה על הסדר החברתי, שלטון החוק ומניעת השלכות פליליות וחברתיות, הרי שכאשר מדובר בביצוע עבירות סחר בסם מסוכן לקטינים, נוסף לכך הצורך להגן על הקטינים, וצורך זה מחייב כי המענה העונשי בעבירות שכאלו יהיה חמור באופן משמעותי מעבר לחומרה בה יש לראות את אותן עבירות כאשר מבוצעות הן אל מול בגירים".

יש להזכיר כי לפי פקודת הסמים המסוכנים העונש המרבי על עבירת הדחת קטין לסמים עומד על 25 שנים, לעומת 20 שנות מאסר בעבירת הסחר הרגילה. על אף שכתב האישום איננו מייחס לנאשם עבירת הדחה של קטין, ניתן ללמוד מכך על היחס שראה המחוקק לנסיבה זו. אין ספק שפוטנציאל הנזק מסחר בסמים לקטינים גדול באופן משמעותי מהנזק הצפוי מעבירת הסחר הרגילה, וכידוע זהו שיקול הקובע את גדרי המתחם (ראו עוד בהרחבה, ת"פ 64660-01-22 מדינת ישראל נ' אבו פנאר (2023), כבוד השופטת שוש שטרית).

עוד יש להתייחס לחומרה לכך שעבירות הסחר בוצעה תוך שימוש ברכב, בעוד הנאשם נוהג בו בזמן פסילה. מדובר בעבירה עצמאית שמצדיקה כשלעצמה עונש מאסר, כאשר בעת האחרונה קיימת מגמת החמרה ברורה בענישה בתחום זה. בכך הוסיף הנאשם עוון על פשע, עת סיכן את הציבור בהפצת הסם, בעוד מסכן את הציבור בעצם נהיגתו ללא פסילה.

בעבירות ההחזקה, מדובר בסוגים של אותו סם MDMA שנמצאו ברכבו של הנאשם.

בעבירות האלימות, מדובר בהתפרצויות אלימות של הנאשם כלפי בת זוגו, כשהוא מגיע לביתה, מאיים עליה באיומים קשים, וגם לאחר שהשוטרים הגיעו למקום, המשיך להשתולל ואף בעט בשוטר ברגלו ופגע בו במכת אגרוף ואיים על השוטרים. כמו כן, הנאשם, במועד אחר, אחז בצווארה של המתלוננת, הכה אותה בראש ובפניה. לאחר מכן בעט ונגח בדלת הכניסה לבית וגרם לה נזק.

בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי לגבי עבירות ההחזקה שלא לצריכה עצמית, מתחם העונש ההולם נע בין **מאסר על תנאי ורכיבים ענישה נוספים ועד ל- 10 חודשי מאסר**.

ת"פ (ירושלים) 15744-01-19 **מדינת ישראל נ' עואודה** (18.11.19), הנאשם הורשע בעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית. הנאשם החזיק בביתו 20 יחידות של סם מסוג MDMA. כמו כן, החזיק הנאשם בביתו מחסנית אקדח ריקה וכן 6 כדורי תחמושת בקליבר 9 מ"מ. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם צריך לעמוד על מאסר על תנאי ושל"צ נרחב, ועד ל-6 חודשי מאסר לרבות בעבודות שירות. בית המשפט גזר על הנאשם עונש של צו של"צ בהיקף של 300 שעות, לצד ענישה נלווית.

ת"פ (תל-אביב) 46841-12-17 **מדינת ישראל נ' עיסה ואח'** (8.1.20), הנאשם הורשע בעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית בתיק העיקרי ועבירה של החזקת סם לצריכה עצמית בתיק הציורף. החזיק הנאשם בדירתו סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית ובין היתר, 45 בולי LSD, 16 טבליות 5 MDMA, גבישים של MDMA במשקל 2.3 גרם, 4

בולי LSD נוספים וחשיש במשקל 14 גרם. בנוסף, צירף הנאשם תיק נוסף על פיו החזיק הנאשם בחנייה סיגריה ובה סם מסוג חשיש במשקל של 3 גרם. בית המשפט קבע מתחם עונשי הנע בין מאסר קצר שיכול וירוצה בדרך של עבודות שירות ועד ל-15 חודשי מאסר לריצוי בפועל לצד ענישה נלוות. בית המשפט מצא מקום לסטות ממתחם הענישה וגזר על הנאשם עונש של צו של"צ בהיקף של 200 שעות לצד ענישה נלווית.

ת"פ (ירושלים) 8491-10-19 **מדינת ישראל נ' נאגר** (22.6.20), שם הורשע הנאשם בעבירות של החזקת סם שלא לצריכה עצמית ושיבוש מהלכי משפט. הנאשם החזיק 25.3463 גרם של סם מסוג MDMA וכמות קטנה של סמים מסוג קנאביס. קבעתי שמתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד ל-15 חודשי מאסר. על הנאשם נגזר עונש מאסר בן 5 חודשים לצד ענישה נלווית.

עוד אפנה לע"פ 31347-08-14 **מדינת ישראל נ' בשיטי** ; ע"פ 13299-02-14 **מדינת ישראל נ' שאמביק**; ת"פ 40639-10-17 **מדינת ישראל נ' בובו**.

בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי לגבי עבירות הסחר בסמים (7 מקרים שונים כששניים מתוכם סחר לקטינים), מתחם העונש ההולם נע בין **12 חודשי מאסר ועד ל-24 חודשי מאסר**.

עפ"ג (ירושלים) 59106-03-14 **מדינת ישראל נ' סליימה** (8.5.14), הנאשם הודה והורשע ב-5 עבירות של סחר בסם מסוכן. על פי עובדות כתב האישום, הנאשם מכר בהזדמנויות שונות לסוכן משטרה: חשיש במשקל 100.07 גרם תמורת סך 2,300 ₪ ו-30 טבליות מסוג MDMA, תמורת סך של 1,000 ₪; חשיש במשקל 97.04 גרם, תמורת סך 2,300 ₪; חשיש במשקל 97.25 גרם תמורת סך 2,300 ₪; חשיש בסך 96.39 גרם תמורת סך 2,300 ₪. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם לכל אירוע סחר בנפרד נע ממאסר שירוצה בעבודות שירות ועד למאסר בפועל בן 12 חודשי מאסר. בית המשפט קמא גזר על הנאשם עונש של 16 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו, לצד מע"ת וקנס בסך 2,000 ₪. הערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי התקבל כך שעונשו של הנאשם הוחמר ל-24 חודשי מאסר, בניכוי ימי מעצרו. יתר רכיבי גזר הדין נותרו בעינם.

עפ"ג (ירושלים) 3137-08-14 **מדינת ישראל נ' בשיטי** (10.12.14), הנאשם הורשע בשתי עבירות של סחר בסם. על פי עובדות כתב האישום ב-2 הזדמנויות שונות מכר הנאשם סם מסוג קנאביס בכמויות של 97 גרם ו-47 גרם תמורתן קיבל 2,500 ₪ ו-1,300 ₪, בהתאמה. ובנוסף מכר 5 טבליות MDMA. העסקאות בוצעו בהפרש של 6 ימים מול סוכן סמוי. בית המשפט השלום קבע כי מתחם הענישה ההולם ל-2 עבירות הסמים בהן הורשע הנאשם הינו בין מספר חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות לבין 12 חודשי מאסר לריצוי בפועל. בית המשפט השלום גזר על הנאשם עונש של 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, לצד מע"ת וקנס כספי בסך של 3,000 ₪. הערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי על ידי המדינה נמחק. יחד עם זאת, בית המשפט המחוזי ציין כי את היה מקום ללמוד על מתחם העונש מעפ"ג (ירושלים) 13299-02-14 **מדינת ישראל נ' שאמביק** ולא להסתפק במאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות (אציין כי תיק זה עסק בעבירות של סחר בסם מסוג חשיש ונקבע שם מתחם עונשי הולם הנע בין 9 ל-24 חודשי מאסר). לאור כך שהנאשם ריצה כבר כמחצית מעונשו, עונשו נותר על כנו ולא שונה.

עפ"ג (תל-אביב) 20794-04-21 **מדינת ישראל נ' כהן** (19.7.21), הנאשם צירף תיקים והורשע ב-6 עבירות של סחר בסמים, 3 עבירות של הספקת סמים וב-2 עבירות של החזקת סם שלא לצריכה עצמית. לפי כתב האישום המתוקן, סחר הנאשם בסם מסוכן מסוג MDMA במשקל של כ-5 גרם ו-23 טבליות. הנאשם החזיק בביתו בסמים מסוכנים מגוונים ובכמויות שונות, לרבות 142 טבליות MDMA אשר הוסלקו, 45 מ"ל של סם GBL, 0.12 גרם של סם הקוקאין, 2.4 גרם של סם ה-MDMA אשר הוסלק בתוך בקבוק, 2.92 גרם חשיש ו-0.5 גרם קנאביס. לפי האישום השני סיפק הנאשם בשתי הזדמנויות לאחר במועדון כדורי אקסטזי, בהזדמנות הראשונה 12 כדורים לפי 50 ₪ לכדור ובהזדמנות הנוספת 25 כדורים מהסם, לפי 85 ₪ לכדור, כך שבסך הכל סיפק 37 כדורים בתמורה כוללת ל-2,725 ₪. לפי האישום הרביעי הנאשם סחר בסם מסוכן GHB בכמות של 50 מ"ל תמורת 750 ₪. לפי האישום החמישי, סחר הנאשם אל מול אחר בסם מסוג GBL בכמות של 50 מ"ל תמורה ל-700 ₪, ובשתי הזדמנויות נוספות סחר עם אותו אחר בסם מסוג MDMA במשקל 0.25 גרם תמורת 200 ₪ בכל פעם. לפי האישום השישי, סחר הנאשם בשני כדורי אקסטזי וכן 1.5 מ"ל של סם GHB בתמורה ל-225 ₪. לפי האישום השמיני סחר הנאשם בשתי הזדמנויות אל מול אחר בסמים מסוג אקסטזי GBL בתמורת 500 ₪ בכל פעם. לפי אישום נוסף, סיפק הנאשם לאחר בדירתו, בנסיבות חברתיות, סם מסוכן מסוג קנאביס במשקל שאינו ידוע למאשימה. במסגרת תיק הצירוף, החזיק הנאשם בדירתו סם מסוכן מסוג חשיש במשקל כולל של 59 גרם שלא לצריכה עצמית. בית המשפט השלום קבע מתחם עונשי הולם באשר למעשי הסחר וההספקה הנע בין 10 ל-20 חודשי מאסר לריצוי בפועל לצד ענישה נלווית, באשר לעבירת החזקת הסמים כמתחם עונשי הנע בין 5 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד ל-12 חודשי מאסר לריצוי בפועל לצד ענישה נלווית באשר לתיק הצירוף והחזקת סם מסוג חשיש בכמות שאינה ידועה הנע בין מאסר על תנאי ועד ל-8 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות לצד ענישה נלווית. בית המשפט המחוזי קיבל את הערעור וקבע כי תקופת המאסר בפועל שקצב בית משפט קמא תישאר בעינה, הקנס יוחמר ויועמד על 15,000 ₪, תוטל פסילה בפועל ופסילה על תנאי.

ת"פ (תל-אביב) 49273-09-20 **מדינת ישראל נ' בן שושן** (18.10.21), הנאשם הורשע בעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית, 3 עבירות של סחר בסמים ועבירה של עסקה אחרת בסם. הנאשם החזיק ברכבו ועל גופו סמים מסוכנים - 45 כדורי MDMA ו-7 מנות של סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל 2 גרם, והכל שלא לצריכה עצמית. הנאשם סחר על פני תקופה קצרה, של פחות מיום, בסמים מסוכנים, עת העבירם לידי קונים שונים בתמורה לסך של 500 ₪ - בכל הזדמנות. בית המשפט קבע מתחם עונשי כולל הנע בין 12 חודשי מאסר לריצוי בפועל ועד ל-24 חודשי מאסר לריצוי בפועל, לצד ענישה נלווית. בית המשפט גזר על הנאשם עונש של מאסר לתקופה של 12 חודשים לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו של הנאשם, לצד מע"ת, קנס כספי בסך 1,500 ₪, פסילה על תנאי וחילוט הכספים בסך 8,000 ₪.

ת"פ (תל-אביב) 48740-06-19 **מדינת ישראל נ' בוזגלו** (27.2.22), הנאשם הורשע בארבע עבירות של סחר בסמים, שלוש עבירות של נהיגה בזמן פסילה ושלוש עבירות של נהיגה ללא רישיון וללא ביטוח. לפי כתב האישום, בהזדמנות אחת, סחר הנאשם בסמים מול סוכן משטרתי בכמות של 30 גרם קנביס תמורת 2,000 ₪. בהזדמנות אחרת מכר הנאשם לסוכן 7 שקיות שהכילו קנביס במשקל כולל של 71 גרם וקיבל תמורתם 3,150 ₪ מהסוכן. בהזדמנות שלישית, מכר הנאשם לסוכן שקית של קנביס במשקל 4.3 גרם וקיבל תמורתה 100 ₪. באישום האחרון, מכר הנאשם לסוכן 10.9 גרם של סם מסוג MDMA, תמורת 4200 ₪ ועוד 1 גרם מהסם תמורת 200 ₪. בית המשפט קבע עונשי הולם וכולל למעשיו של הנאשם הנע בין 12 חודשי מאסר לריצוי בפועל ועד ל-24 חודשי מאסר לריצוי בפועל, לצד ענישה נלווית הכוללת פסילת רישיון נהיגה וקנס הולם.

בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי לגבי עבירות האלימות במשפחה ותקיפת השוטרים שטיפלו באחד מהאירועים, מתחם העונש ההולם נע בין 6 חודשי מאסר ועד 18 חודשי מאסר.

רע"פ 6037/15 **צדקה נגד מדינת ישראל** (7.9.15), הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בשתי עבירות של איומים ובעבירה של תקיפה סתם בן זוג. על פי הכרעת הדין הנאשם תפס את המתלוננת בצווארה ביד בחוזקה, הניף את ידו השנייה מעל המתלוננת תוך כדי שהוא אחוז במברג בידו ואמר לה: "את רוצה שאני אתקע לך את המברג בצוואר?" המתלוננת ברחת למטבח והנאשם הלך אחריה ואמר לה: "אני אטבח אותך בשינה, אותך, את אמא שלך ואת אבא שלך". במסגרת האישום השני, הורשע הנאשם בכך על רקע חשדו של הנאשם כי המתלוננת נכנסה למשרדו ללא רשותו, התפרץ ויכוח קולני בין השניים, במסגרתו אמר לה "את רוצה שאני אהרוג אותך עכשיו?". בעקבות אמירה זו של הנאשם, אשר לוותה בצעקות ובהתנהגות מאיימת, התקשרה המתלוננת להוריה ולמשטרה ושוטר שהגיע לבית עיכב את הנאשם לתחנת המשטרה. בית המשפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם נע בין מספר חודשי מאסר ל-12 חודשי מאסר, לצד מאסר על תנאי קנס ופיצוי למתלוננת. בית משפט השלום גזר על הנאשם עונש של 5 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות לצד ענישה נלווית. הערעורים שהוגשו לבית המשפט המחוזי והעליון נדחו.

ע"פ (תל-אביב) 11387-09-18 **פלוני נ' מדינת ישראל** (7.2.19), הנאשם הורשע בשתי עבירות של תקיפת בת זוג, איומים והיזק לרכוש במזיד. בתקופה הרלוונטית היה הנאשם נשוי, ובמקביל ניהל מערכת יחסים זוגית עם הנפגעת, שגרה בדירתה. היחסים התאפיינו בגילויי קנאה אובססיבית של הנאשם כלפי הנפגעת. במועד לא ידוע בחודש ספטמבר 2014, כשבילו הנאשם והנפגעת עם חברים, ביקשה הנפגעת מאדם זר אש להדלקת סיגריה. הנאשם משך את הנפגעת בחוזקה בידה, צעק עליה, ובעט בישבנה כדי לזרזה. הנאשם גם סטר בחוזקה בפניה של הנפגעת עד שפרצה בבכי. במועד לא ידוע בתחילת 2015, התקשר הנאשם לנפגעת ואיים עליה ש"אם יאנסו אותה ואם יקרה לה משהו, שתדע שזה ממנו". הנאשם השמיע את איומיו כשהיה ברכב, בנוכחות חברים. ביום 24.4.15 נפרדו הנאשם והנפגעת. למחרת, הגיע הנאשם לדירת הנפגעת כדי לאסוף את חפציו. במהלך ויכוח בין השניים, קרא הנאשם לנפגעת "זונה" והכה בפניה. הנפגעת סטרה לנאשם ודרשה שיצא מהדירה, אך הוא הכה שוב בפניה בעוצמה שגרמה לנפגעת להתיישב ולבכות. הנאשם ביקש את סליחתה ואמר לה שהוא אוהב אותה. חברתה של הנפגעת, שנכחה בדירה, עזבה את המקום כשמעה את השניים מדברים, ואז סטר הנאשם לנפגעת בעוצמה שגרמה לנפילתה, ובהמשך שאל אותה אם שכבה עם אחר. הנאשם קרע את חזיותיה של הנפגעת, שבר את האיפון ואת מברשת השיניים החשמלית שלה, ולקח את המתנות שנתן לה. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם ייקבע בין שישה חודשי מאסר, שניתנים לריצוי בעבודות שירות, לבין 18 חודשי מאסר. בית המשפט סטה ממתחם הענישה וגזר על הנאשם עונש של חודשיים מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, לצד מע"ת, התחייבות בסך 1,000 ₪, פיצוי בסך 2,000 ₪ למתלוננת וצו מבחן. הערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי נדחה.

ת"פ (ראשל"צ) 31165-02-22 **מדינת ישראל נ' פלוני** (11.9.22), הנאשם הורשע בעבירת איומים ובעבירת תקיפה סתם כלפי בן-זוג. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, במועדים הרלוונטיים לכתב האישום היו הנאשם והמתלוננת בני-זוג פרודים ולהם 4 ילדים קטינים משותפים. באישום הראשון, הורשע הנאשם בעבירת איומים, בכך שביום 9.2.22 נכנס הנאשם ללא הסכמת המתלוננת לדירה בה התגוררה עם הקטינים. הנאשמת ביקשה מהנאשם מספר פעמים לעזוב את המקום, הנאשם סירב ובתגובה השיב כי לא ישלם לה מזונות. המתלוננת שבה וביקשה מהנאשם לעזוב את הדירה, בתגובה נטל הנאשם סכין, התקרב למתלוננת ואמר: "תשבי בשקט, יש לך נכות 100 אחוז אם תעשי משהו, אני אגיד

שאת לא יכולה לטפל בילדים", כל זאת בנוכחות הקטין. המתלוננת ניסתה לקום ממקומה אך הנאשם, אשר אחז בסכין בידו, אמר לה לשבת. המתלוננת התקשרה למשטרה ולהוריה. באישום השני, הורשע הנאשם בעבירה של תקיפה סתם כלפי בן-זוג. כ-4 שנים לפני המועד באישום הראשון, בעת ששהו הנאשם והמתלוננת בכנרת, הכה הנאשם את המתלוננת בראשה. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם בגין עבירת האיומים נע בין מאסר מותנה ועד 12 חודשי מאסר בפועל. בנסיבות תיק זה, המתחם הכולל נע בין מספר חודשי מאסר שניתן לרצותם בדרך של עבודות שירות ועד 16 חודשי מאסר בפועל.

ת"פ (ק"ג) 66552-01-18 **מדינת ישראל נ' פלוני** (10.2.20), הנאשם הורשע בעבירות של איומים ותקיפה סתם של בת זוג. ביום 26.01.2018 על רקע ויכוח בנוגע לאוכל המיועד לילדי בני הזוג, שאותו אכל הנאשם, העירה המתלוננת על כך לנאשם, והוא מצדו החל לקלל את המתלוננת. מיד ובהמשך, תקף הנאשם את המתלוננת בכך שהכה אותה במכה ביד. בהמשך לאמור, ובעוד המתלוננת הסתובבה, המשיך הנאשם ותקף את המתלוננת בכך שהכה אותה במכות אגרופ בגב וירק לעברה. או אז המתלוננת, שלחה את ידה לעבר עינו של הנאשם ופגעה בה בעודה מבקשת להגן על עצמה. מיד ובהמשך, איים הנאשם על המתלוננת בכך שאמר לה כי יפגע בה. על רקע האמור, הזעיקה המתלוננת את המשטרה, ועת הגיע השוטר לדירה ועיכב את הנאשם, המשיך האחרון לאיים בכך שצעק לעברם: "אני אפגע בה אני אפגע בה". בית המשפט קבע מתחם עונשי הולם הנע בין מספר חודשים מאסר שיכול ויורצו בעבודות שירות לבין 12 חודשים מאסר בפועל. בית המשפט הטיל על הנאשם עונש של 3 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות בניכוי ימי מעצרו, לצד מע"ת, פיצוי למתלוננת והתחייבות.

עפ"ג (תל-אביב) 11114-08-19 **מדינת ישראל נ' פלוני** (12.2.20), הנאשם הורשע ב-3 עבירות של איומים ו-3 עבירות של תקיפת סתם בת זוג. ביום 15.08.2018, איים הנאשם על המתלוננת. ביום 12.08.2018, במהלך ויכוח בין בני הזוג, אמרה המתלוננת לנאשם כי אינה מסוגלת עוד לחיות בפחד והנאשם קילל אותה והאשים אותה כי יש לה מישו אחר. הנאשם תפס את המתלוננת בעורפה והוריד את ראשה מספר פעמים לספה תוך שאיים בפגיעה בגופה וכי יהרגה. ביום 04.08.2018, התעורר הנאשם משנתו בשל רעש בדירה, פנה למתלוננת, וזו ניסתה להרגיעו, או אז הרים הנאשם כיסא מפינת האוכל והניפו בסמוך למתלוננת במטרה להפחידה ואף השליך את הכיסא על הרצפה. הנאשם תפס בעורפה של המתלוננת והורידו מספר פעמים כלפי מטה תוך שאיים עליה, בהמשך אחז בגרונה ורק כשהמתלוננת ביקשה ממנו להירגע - הניח לה. האישום הרביעי, המוקדם בזמן, המדובר היה באירוע בו תקף הנאשם את המתלוננת בכך שתפס בחוזקה בידה ודחפה. בית המשפט השלום קבע מתחם כולל המתחיל ממאסר קצר שיכול ויורצו בעבודות שירות ועד ל-12 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט השלום גזר על הנאשם עונש של 54 ימי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו כך שריצה את מלוא מאסרו, לצד מע"ת, צו מבחן למשך שנה וצו של"צ בהיקף של 180 שעות. בערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי, הוחמר עונשו של הנאשם לעונש של חודשיים מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות, יתר רכיבי הענישה למעט השל"צ נותרו בעינם.

ת"פ (תל-אביב) 64088-02-19 **מדינת ישראל נ' פלוני** (7.5.19), הנאשם הורשע בעבירות של תקיפת בת זוג, איומים, והיזק לרכוש במזיד. באישום הראשון, בדירת בני הזוג, תקף הנאשם את המתלוננת בכך ששפך עליה תה. בהמשך שפך הנאשם על המתלוננת גם כוס מים, ובהמשך אותו יום התקשר הנאשם אל המתלוננת ואיים עליה בפגיעה ברכושה בכך שישבור לה את ציוד עבודתה. באישום השני, קרע הנאשם שרשרת השייכת למתלוננת, עקר מדף מקיר בדירה, ושבר את הטלפון הנייד שלה בכך שהשליכו ארצה, ובהמשך אותו יום תקף את המתלוננת בכך שבעט בה. בית

המשפט קבע מתחם העונש ההולם נע בין מאסר שיכול וירוצה בעבודות שירות ועד ל-12 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט גזר על הנאשם עונש בן 5 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו, לצד מע"ת והתחייבות.

סטייה מהמתחם משיקולי שיקום

במקרה דנן לא מצאתי נסיבות מיוחדות המצדיקות סטייה ממתחם העונש ההולם, לחומרה או לקולה.

כפי שניתן לראות, בעיותיו של הנאשם משתרעות על מגוון תחומים, בין השאר, תחום האלימות ותחום הסמים. בעניינו של הנאשם הוגשו מספר רב של תסקירים בתיקים השונים. ככלל, ניתן לומר שהתסקירים שהוגשו לפני שנת 2022 היו תסקירים שליליים שמלמדים על מוטיבציה נמוכה או חיצונית בלבד לטיפול. בשנת 2022 חל שינוי לטובה לאחר שהנאשם יזם וביקש להשתלב מחדש בטיפול. אלא שהנאשם הסביר את השינוי בדאגה לבני משפחתו אם ישלח לכלא, קרי חשש מהתוצאה העונשית ללא המלצה טיפולית מאת שירות המבחן. מאותו שלב החל הנאשם משתף פעולה עם הליך הטיפול.

דא עקא שבניגוד לדברי שירות המבחן, לא התרשמתי מטיפול שורשי ויסודי בבעיות השונות מהן סבל הנאשם.

שירות המבחן הסביר בתסקיריו המוקדמים בזמן כי הנאשם סובל "מריבוי צרכים בתחומי שונים, קשיים ביחסים בין אישיים, לצד התמכרות, דפוסי עבריינות ואלימות". חרף האמור, הטיפול אותו עבר הנאשם ואשר הצדיק לשיטת שירות המבחן את ההמלצה החריגה לסיום ההליך בענישה של צו של"צ הוא השתלבותו של הנאשם ביחידה לטיפול בהתמכרויות ברמלה. מדובר בהליך חלקי של השתתפות בשיחות טיפוליות, ואין מדובר בהליך טיפול יסודי ומשמעותי כמו השתלבות במוסד גמילה או במוסד לטיפול באלימות. הדיווחים הראשונים, כאמור, היו שליליים, והנאשם גילה מוטיבציה חיצונית בלבד, והוא אף עזב את הטיפול לא לפני שגילה יחס תוקפני בקבוצה.

רק לאחר שהוגש בעניינו תסקיר נעדר המלצה טיפולית, הוא פנה ביוזמתו לשירות המבחן וביקש להשתלב חזרה בטיפול. כאמור, מהלך זה הוסבר בחשש מפני מאסר בפועל. בהמשך, הנאשם שיפר את דרכו, הוא שמר על רצף תעסוקתי, ביטא הכרה בפסול בהתנהלותו בעבר, חש שיפור בתפקודו, והביע נכונות להמשיך בהליך הטיפולי "במטרה לקדם התנהלות תקינה בחייו".

המסקנה היא שהנאשם הצליח סוף סוף, לאחר מספר חודשים רב, ומספר תסקירים, להתגייס להליך טיפולי, ויש לברך על כך. הוא ערך מאמצים להיתרם מהליכי השיקום, והוא השתפר גם בהבנתו את הסיכון הכללי במצבו.

התסקיר האחרון הוא חיובי בהחלט וממליץ לנקוט בעניינו של הנאשם בגישה שיקומית. האם יש לקבל המלצה זו ?

לפי סעיף 40 לחוק העונשין התשל"ז-1970:

(א) קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה ומצא כי הנאשם **השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם**, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו, וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי הנאשם, לרבות העמדתו במבחן לפי סעיפים 82 או 86 או לפי פקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969.

הפסיקה דנה בשאלה באילו נסיבות יכיר בית המשפט בקיומו של שיקום או סיכוי של ממש לשיקום באופן שיצדיק חריגה ממתחם העונש. בע"פ 6637/17 **קרנדל נ' מדינת ישראל** ניסה בית המשפט העליון לשרטט בקווים כלליים מהם הקריטריונים לשיקום שיצדיק חריגה מהמתחם. נפסק (כב' השופטת ברק-ארז):

"בקווים כלליים ניתן להצביע על כך שהפעלת הסמכות בסעיף 40 אינה מוגבלת לעבירות קלות בלבד.... במקרים קודמים שבהם נדרש בית המשפט להעריך את סיכויי השיקום במסגרת סעיף 40 לחוק העונשין הובאו בחשבון, בין היתר, השיקולים המרכזיים הבאים: **המוטיבציה שהפגין האדם שהורשע להשתקם; הליך של גמילה מהתמכרות שהוא עובר; השתלבות מוצלחת בהליכים טיפוליים שונים; אינדיקציות לשינוי עמוק בהתנהגות ובדרך החשיבה; הבעת חרטה כנה על המעשים והפגנת אמפתיה כלפי נפגעי העבירה...**

חשוב להבהיר: אין מדובר ברשימה ממצה של שיקולים, והתקיימותו של שיקול זה או אחר אינה מצדיקה בהכרח חריגה ממתחם העונש משיקולי שיקום. **טעם עיקרי לכך הוא שחלק מהשיקולים שהוזכרו לעיל מובאים ברגיל בחשבון במסגרת קביעת העונש בתוך המתחם** (ראו: סעיף 40 לחוק העונשין). עם זאת, ומבלי לקבוע מסמרות, ניתן לציין ששילוב בין שינוי מהותי בהתייחסות הרגשית לאירוע העבירה המתבטא בנטילת אחריות, כפרה והבעת אמפתיה לנפגעי העבירה לבין אינדיקציות אובייקטיביות לקיומו של תהליך שיקומי-טיפול מוצלח וחזרה לדרך הישר, עשוי להצביע על "סיכוי של ממש לשיקום" כלשונו של סעיף 40(א)". [פסקה 24 ואילך]

להבנתי, סטייה ממתחם העונש הראוי וההולם, משיקולי שיקום, תיעשה כאשר השיקום עומד בשני קריטריונים מרכזיים: האחד, עוצמת השיקום - בהיבט הצלחתו או סיכויי הצלחתו הצפויים - היא גבוהה. השני, השיקום רלוונטי לעבירות בהן הורשע במובן זה שמתקיים קשר ומתאם בין השיקום לבין הסיבות לביצוע העבירה.

על מנת לסטות ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום, יש להצביע על שינוי מקיף, יסודי, עמוק, באותם תחומים בהם כשל הנאשם, לאחר שהנאשם עבר "טיפול שורש" בכל אחד אחד מהתחומים.

בענייננו:

מהתסקירים הרבים ניכר ששירות המבחן התמקד בבעיית ההתמכרות לסמים אצל הנאשם. ואולם, כאמור לעיל, הנאשם

סובל מבעיות רב-תחומיות. ביחס לעבירות הסמים, אין מדובר אך בהחזקת סמים, אלא גם בעבירות של סחר בסמים המאופיינות באימפולסיביות וניסיון להשגת רווחים קלים מתוך חיפוש פתרונות זמינים לבעיות כלכליות. הזיקה בין ההתמכרות לסמים לבין ריבוי עבירות הסחר בסמים, אף אם היא קיימת, איננה הדוקה. ההתמכרות לסמים יכולה לספק מניע אחד, וודאי לא בלעדי, להסתבכותו של הנאשם בעבירות סחר בסמים שנועדו להשיא לנאשם רווחים כלכליים.

בולט בחסרונו הטיפול המתחייב בבעיית האלימות ממנה סובל הנאשם כמשתקף בתסקירים המוקדמים ומהאישום של האלימות כלפי בת זוגו וכלפי השוטרים. מכאן שגם לאחר שעיינתי שוב בשני התסקירים האחרונים, הגעתי למסקנה **שהשינוי החיובי אותו עבר הנאשם לא היה מקיף.**

כפי שציין באחד התסקירים בתחילת הדרך, תסקיר מיום 15.7.21 (שהוגש בת"פ 45348-08-19), שירות המבחן התרשם מקשייו של הנאשם "להתחייב לטיפול אינטנסיבי, אשר לתפיסתו יפגע ביכולתו למצוא עבודה ולהתפרנס". הנאשם, לדברי שירות המבחן, "תופס את הטיפול כגורם מעכב בחייו" כל זאת לאחר שהנאשם שלל השתלבות במרכז יום.

למעשה, ומבלי לזלזל בדבר, הטיפול העיקרי שעובר הנאשם הוא בהשתלבותו (המאוחרת) ביחידה להתמכרויות, ועל אף השיפור המורגש, עדיין אין מדובר בטיפול מיטבי בכלל בעיותיו. ניתן למצוא הסבר לכך בתסקירים המוקדמים (למשל התסקיר מיום 11.5.21), שמציין שהנאשם "מתקשה להתייחס לדפוסים שוליים ועבריינים **מעבר לשימוש בסמים**". אני ער לכך, שבמהלך השיחות הפרטניות והקבוצתיות ביחידה להתמכרויות, עולים תכנים גם בתחומים השונים לרבות התחום הזוגי והמשפחתי, אך אין מדובר בטיפול **ייעודי** בבעיית האלימות, אלא בנושאים אגביים לנושא המרכזי והוא ההתמכרות לסמים. אזכיר שבתסקיר מיום 2.5.21 ציין שירות המבחן שהנאשם "שלל דפוסים אלימים באישיותו", זאת בניגוד להתרשמות שירות המבחן ממי ש"מתקשה בוויסות דחפיו במצבי דחק ותסכול".

מדובר במי שעשה מאמץ לשפר את ביצועיו בתחום צר של ההליך הטיפולי שהוצע לו מתוך ציפייה שהדבר עשוי להמתיק את עונשו. גם אם ימצא היבט מהותי בשינוי שעבר הנאשם לאחרונה, הרי שזהו בבחינת שינוי "מעט מדי ומאוחר מדי".

מדובר בהליך שיקומי שנבחן משך שלוש שנים (בעיקר במסגרת תיק הצירוף). אך רק בשנה האחרונה, התחלפו התסקירים השליליים בחיוביים.

לא מצאתי בשינוי חיובי זה עונה על ההגדרה של שינוי יסודי, מקיף ושורשי. מצבו של הנאשם השתפר, אך שיפור זה יבוא לידי ביטוי, במקומו הטבעי, קרי בתוך מתחם העונש כשיקול לקולא (לפי סעיף 40א(4) לחוק העונשין "**חזרתו למוטב או מאמציו לחזור למוטב**").

בית המשפט העליון בע"פ 7757/21 **מרזוקי נ' מדינת ישראל** (2022), הסביר כי:

"לא בכל מקרה שבו תהליך טיפולי מתקדם בכיוון חיובי, יש להפעיל את הסמכות הקבועה בסעיף 40ד לחוק העונשין, שאחרת בא החריג ומרוקן את הכלל מתוכן (ראו: ע"פ 126/22 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 16 [פורסם בנבו] (27.4.2022); ראו גם: דברי הסבר להצעת חוק העונשין (תיקון מס' 92) (הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה), התשס"ו-2006, ה"ח 241, 447-448)). ואכן, בפסיקה נקבע כי יש לנקוט זהירות רבה בהפעלת סעיף 40ד לחוק העונשין, וכי סטייה ממתחם הענישה תיעשה אך במקרים חריגים ובמשורה, מקום בו סיכויי שיקום מובהקים מצדיקים זאת (ראו: ע"פ 1229/19 סלומינסקי נ' מדינת ישראל, פסקה 13 [פורסם בנבו] (1.7.2019))."

לא מצאתי אצל הנאשם "אינדיקציות אובייקטיביות לקיומו של תהליך שיקומי-טיפול מוצלח וחזרה לדרך הישר" כפי שצוין בע"פ קרנדל הנ"ל.

כמו כן, יחסו של הנאשם לעבירות שיוחסו לו ובהן הודה והורשע נותר אמביוולנטי, ולעניין זה ראו בפרוטוקול ישיבת הטיעונים לעונש (מיום 5.2.23), עת התפרץ הנאשם לעבר ב"כ המאשימה באמצע טיעונה לעונש, כך:

הנאשם:

"כל מה שהיא אומרת לא היה ולא נברא. הכל רשום סתם. סך הכל התנגדתי למעצר, לא חנקתי את המתלוננת. הכל סתם. סליחה שאני מתפרץ. אני הרבצתי לשוטר בראש? הם עלו עלי 3 שוטרים. התנגדתי למעצר אבל לא תקפתי שוטרים". (עמ' 14, ש' 5-7).

לאחר הפסקה של הדיון, חזר בו הנאשם, והוא הודה מחדש מעובדות כתב האישום בתיקי הצירוף. ברם, התפרצותו של הנאשם במהלך הטיעונים לעונש מלמדת על העדר הפנמה ועל לקיחת אחריות חלקית. גם בדברו האחרון של הנאשם התמקד בצרכיו הקונקרטיים, ובציפיותו לעונש קל, מבלי להתייחס לנפגעי העבירות, ולנזקים שהסב להם ולחברה (בעבירות הסחר).

לכן, לא מצאתי אצל הנאשם "שינוי מהותי בהתייחסות הרגשית לאירוע העבירה המתבטא בנטילת אחריות, כפרה והבעת אמפתיה לנפגעי העבירה" כפי שצוין בע"פ קרנדל הנ"ל.

לסיכום, על אף ההמלצה של שירות המבחן, השינוי החיובי שעבר הנאשם מצדיק הסטת העונש לכיוון תחתית המתחם, אך אינו עומד בדרישות (הגבוהות) לסטייה מחוץ לגבולותיו של העונש ההולם.

מיקום העונש בתוך המתחם

בהמשך לאמור לעיל, מצאתי לנכון למקם את עונשו של הנאשם קרוב לתחתית המתחם. מדובר בנאשם נעדר עבר פלילי; אב לארבעה ילדים; הנאשם מטופל על ידי שירות המבחן; הוא עורך ניסיונות להשתקם; מוסר בדיקות שתן נקיות

בחודשים האחרונים; לא נפתחו נגדו תיקים חדשים; שומר על יציבות תעסוקתית; הודה בעבירות שיוחסו לו וערך צירוף תיקים. מנגד, יש להתייחס לעברו בהקשר של העבירות במישור התעבורתי.

לא מצאתי לייחס משקל ממשי **לחלופי הזמן** בתיק זה. כתבי האישום הוגשו במרחק זמן סביר ממועד ביצוע העבירות. חלופי הזמן המשמעותי נובע מהתמשכות ההליכים המשפטיים לאחר הגשת כתב האישום. לעניין (אי) התחשבות בחלופי הזמן שעה שכתב האישום הוגש במועד, ראו רע"פ 813/20 **ילדרים סינן נ' מדינת ישראל** (2021). כמו כן, התמשכות ההליכים בעניינינו נבעו בעיקר מדחיות שהתבקשו לצורך קבלת תסקירים משלימים. בית המשפט בתיקים השונים נטה חסד עם הנאשם והעניקו לו הזדמנויות למכביר חרף תסקירים שליליים, וזאת לבקשתו ותוך שהפציר במותבים השונים להעניק לו עוד ועוד הזדמנויות, לאחר שחזר והדגיש שאל לו לנאשם לפתח ציפיות "**שבית המשפט יאמץ בסופו של יום המלצות כאלו או אחרת של גורמי טיפול**". אפנה לדבריו של השופט י' גת באחד מתיקים הצירוף:

"מובהר כי בשים לב להימשכות ההליך, לא תינתנה דחיות נוספות. על ההגנה לקחת בחשבון כי מרבית הדחיות בתיק רובצות לפתחה".

מנגד, וכאמור, יש להתחשב באי פתיחת תיקים חדשים במהלך התקופה הארוכה, במהלכה כאמור חל שיפור במצבו החל משנת 2022.

לאור העובדה שמדובר בעונש מאסר ראשון בחייו של הנאשם, עונש אשר עלול לפגוע קשה בו ובמשפחתו, מצאתי לגזור על הנאשם עונש אחד כולל בגין כלל האירועים (לפי סעיף 40(ב) לחוק העונשין) ובו חפיפה מסוימת בין העונשים השונים.

משמעות הזמנת חוות דעת מהממונה על עבודות שירות

חשוב לציין בהקשר זה שהזמנת חוות דעת מהממונה על עבודות שירות, על ידי השופט גת, נעשתה לגבי אחד מתיקי הצירוף, וגם זאת לאחר שבית המשפט הדגיש:

"כמו כן עד שבוע לפני מועד הדיון יגיש הממונה על עבודות השירות חוו"ד בדבר התאמתו של הנאשם לריצוי עונש בעבודות שירות. לצד האמור מובהר להגנה ולנאשם כי אל לנאשם לפתח כל ציפייה או הסתמכות שביהמ"ש יאמץ בסופו של יום המלצות כאלה או אחרות של גורמי הטיפול, ככל שיהיו, וכן מובהר כי מדובר בהזדמנות אחרונה לנאשם להשתלב בהליך טיפולי באמצעות שירות המבחן" (פרוטוקול מיום 14.9.20 בת"פ 14770-08-19).

מכאן שהזמנת חוות הדעת נעשתה לראשונה בשלב מוקדם, לפני השלמת הצירוף, וזאת במסגרת אחד מהתיקים, וגם זאת תוך הדגשה שמדובר בהזמנה בשלב טרומי לפני שהנאשם השתלב בהליך טיפולי, ורק מתוך הנחה או תקווה

שהנאשם יצליח להשתלב בתהליך שיקום. לכן ההלכה בעניין משמעות הזמנת חוות דעת ממונה (ע"פ 6294/05 **חובב נ' מדינת ישראל**) איננה ישימה לענייננו.

חילוט הרכוש

לאור הרשעתו של הנאשם בעבירות סחר סמים, בנסיבות שפורטו בכתב האישום המתוקן, הרי שיש להכריז עליו כסוחר סמים, ומכאן שיש לחלט את הרכוש שנתפס.

לפי סעיף 31(6) לפקודת הסמים המסוכנים:

"קבע בית המשפט לפי סעיף 36א(ב) שנידון הוא סוחר סמים -

(א) **כל רכוש של אדם כאמור**, ורכוש של בן זוגו ושל ילדיו אשר טרם מלאו להם עשרים ואחת שנים, וכן רכוש של אדם אחר שהנידון מימן את רכישתו או העבירו לאותו אדם ללא תמורה, **ייראה כרכוש של הנידון שהושג בעבירה של עסקת סמים**, אלא אם כן הוכיח הנידון אחד מאלה: (אא) האמצעים להשגת הרכוש היו חוקיים; (בב) הרכוש הגיע לידי או לידי בעליו לא מאוחר משמונה שנים שקדמו ליום הגשת כתב האישום בשל העבירה שעליה נדון;

כמו כן, לפי סעיף 36א לפקודת הסמים:

(א) הורשע אדם בעבירה של עסקת סמים, **יצווה** בית המשפט, זולת אם סבר שלא לעשות כן **מנימוקים מיוחדים שיפרט**, כי בנוסף לכל עונש יחולט לאוצר המדינה כל רכוש שהוא -

(1) רכוש ששימש או נועד לשמש **כאמצעי לביצוע העבירה** או ששימש או נועד לשמש כדי לאפשר את ביצוע העבירה;

(2) רכוש שהושג, במישרין או בעקיפין, **כשכר העבירה** או כתוצאה מביצוע העבירה, או שיועד לכך.

(ב) בית המשפט שהרשיע אדם בעבירה של עסקת סמים והוכח לו כי הנידון הפיק רווח מעבירה של עסקת סמים או שהיה אמור להפיק רווח מעבירה כאמור, יקבע בהכרעת הדין, על פי בקשת תובע, שהנידון הוא סוחר סמים ומשעשה כן - **יצווה** בגזר הדין, כי בנוסף לכל עונש יחולט לאוצר המדינה **כל רכוש** של הנידון שהושג בעבירה של עסקת סמים, אלא אם כן סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט.

הנאשם לא ניסה לסתור את החזקה ולא טען, וממילא לא הוכיח, כי הכסף שנתפס הושג בדרך חוקית. כמו כן, כעולה

מעובדות כתב האישום המתוקן בהן הודה הנאשם והורשע, הרכב שנתפס שימש אותו לביצוע העבירות, וכך גם הטלפונים. בהעדר נימוקים כלשהם להימנעות מחילוט הרכוש, ולפי הוראות הפקודה, בית המשפט מצווה לעשות כן (לפי סעיף 36א(א) ו-(ב) לפקודה).

אשר לטענת הנאשם כי נכון להימנע מהחילוט לנוכח העובדה שעבירות הסחר בסמים בוצעו ביום אחד בלבד (טענות הנאשם בכתב מיום 16.2.23), הרי שטיעון זה אינו עולה בקנה אחד עם סעיף 31(6) לפקודה. סעיף זה יוצר חזקה שעל הנאשם לסתור אותה, לפיה הרכוש שנתפס הושג בעבירה, וכי הדרך לאי חילוטו עוברת בהוכחת הנאשם (פוזיטיבית) שהרכוש הושג באמצעים חוקיים או שחלפו למעלה משמונה שנים מרגע קבלתו את הרכוש ועד לכתב האישום. הנאשם לא ניסה לסתור את החזקה הנ"ל, ולכן אין מנוס אלא להוכיח על חילוט מלא של הסכומים, הטלפונים והרכב.

אשר על כן, ולאחר שנתתי דעתי לתיקון 113 לחוק העונשין ולטיעוני הצדדים, החלטתי לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. **מאסר למשך 15 חודשים**, בניכוי ימי מעצרו לפי רישומי שב"ס.
- ב. 4 חודשי **מאסר על תנאי** למשך שנתיים, שלא יעבור עבירה מסוג פשע בה הורשע במסגרת תיק זה ותיקי הצירוף, וזאת החל מיום שחרורו ממאסר.
- ג. 2 חודשי **מאסר על תנאי** למשך שנתיים, שלא יעבור עבירה מסוג עוון בה הורשע במסגרת תיק זה ותיקי הצירוף, וזאת החל מיום שחרורו ממאסר.
- ד. **התחייבות כספית** על סך 5,000 ₪ להימנע במשך שנתיים מביצוע עבירה בה הורשע. ההתחייבות ניתנה בעל-פה במעמד הדיון כנדרש בתקנות העונשין (התחייבות להימנע מעבירה).
- ה. אני מורה על **חילוט הרכוש** שנתפס לפי ההודעה בכתב האישום המתוקן (סכומי הכסף, הטלפונים והרכב).
- א. **פסילת רישיון נהיגה בפועל** למשך 6 חודשים שתחל מיום שחרורו מן המאסר. על הנאשם להפקיד את רישיון הנהיגה במזכירות בית משפט.

המזכירות וההגנה ישלחו העתק מפסק הדין לממונה על עבודות השירות.

ניתן צו כללי למוצגים. המוצגים יחולטו/יושמדו/יושבו לבעליהם על פי החלטת קצין משטרה.

הכספים שהופקדו עבור הנאשם בתיק מ"י/מ"ת יועברו לצורך תשלום הקנס ו/או הפיצוי שנפסקו בגזר דין זה, וככל שתיוותר יתרה היא תושב לידי המפקיד, בכפוף לכל עיקול או למגבלה אחרת על פי דין.

זכות ערעור לבית משפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ח שבט תשפ"ג, 19 פברואר 2023, בהעדר הצדדים.